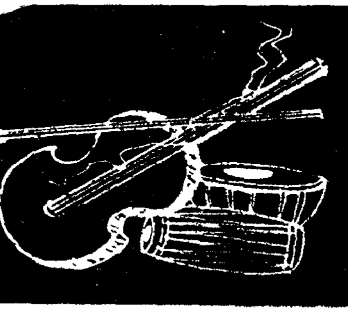

తోడిరాగం

స్వరూప్ సిన్హా

"కెరోలీన్ .. కెరోలీన్ . !" దాదాపుగా అరుస్తూ, విసురుగా తలుపు తోసుకుని భార్య గదిలోకి ప్రవేశించాడు బర్టన్ అతని ముఖం జేవురించి ఉంది. గదిలో తివాచీమీద కూచుని వయొలిన్ సాధన చేస్తూ సంగీతాబ్ధిలో పరవశించిపోతున్న ఆమె, భర్త హఠాత్తుగా అలా రావడంతో నివ్వెర పోయింది వయొలీన్‌ను, కమానును ప్రక్కన పెట్టేసి, చటుక్కున లేచి నుంచుంది.

'ఏమైందండీ?' అంటూ ఖంగారుగా. అతనొక్కమారు ఆమెను ఎగాదిగా చూసాడు. పెళ్ళయి అయిదేళ్ళు గడిచాక, మొట్ట మొదటి సారిగా భార్యను, ఓ కొత్త వ్యక్తిని చూసినట్టు! అతని చూపులో నిరసనా, అసహ్యమూ పోటీ పడుతున్నాయి.

"వాట్ హేపెండ్ డియర్?" అతని దగ్గరగా వెళ్ళి భుజంమీద చెయి వేసి అడిగింది ఆందోళనవల్ల ఆమె కంఠం వణికింది

"చాల్చాల్లే, నీ కపట ప్రేమను కట్టిపెట్టు మాది ప్రేమ వివాహం అని పదిమందికీ చెప్పుకుని పొంగిపోతూ వచ్చా నిన్నాళ్ళూ! ఛీ. ఛీ. ఇవ్వాళ తెలిసింది పెళ్ళికాక ముందు నువ్వెంతటి గ్రంథం నడిపావో!

ఆమె చేతిని విసురుగా తోసేసాడతను అవాక్కయిపోయిందామె! గుండెను నిర్దాక్షిణ్యంగా పిండేసినట్టూ, ఒక్కసారి ఒంట్లోని రక్తమంతా యింకిపోయి, ఊపిరాడక కొట్టుమిట్టాడుతున్నట్టూ అనిపించిం దామెకు ప్రేమించి పెళ్ళాడిన భర్త, అయిదేళ్ళు అన్యోన్యంగా కాపురం చేసి నాలుగేళ్ళ పాపకు తల్లి అయింతర్వాత తనపై ఇలా నింద మోపటం విద్యుద్ఘాతంలా తగిలి విలవిల్లాడి పోయిందామె! నుంచున్నచోటే నిస్త్రాణగా కూలబడి పోయింది!

"మాట్లాడవేం? అంత గుట్టుగా సాగిన నీ ప్రేమ వ్యవహారం ఎలా బయట పడిందా! అని ఆలోచిస్తున్నావా?" రెట్టించా డతను. వెటకారంగా కొన్ని క్షణాల స్తబ్ధత తరవాత తేరుకుందామె

"మీ అనుమానానికి కారణం యేమిటో తెలుసుకో వచ్చా?' ఈసారి ఆమె కంఠం ఏ తొట్రుపాటూ లేకుండా స్పష్టంగా ధ్వనించింది

"సెభాష్! నువ్వు నిలదీసి అడిగితే జంకి నేను లెంప లేసుకుని నిన్ను సీతమ్మవారిగానూ, ఆ రాస్కెల్‌ను జనక మహారాజుగానూ భ్రమపడి పూజిస్తాననుకోకు' హేళనగా అన్నాడతను

ఆ దంపతు లిద్దరూ ఆంగ్లో ఇండియన్‌లైనా భారతీయ సంస్కృతి - కళలు వారి అభిమాన విషయాలు కావడంతో, వాటిపై పరిశోధన చేసి ఒక్క సంవత్సరం తేడాతో డాక్టరేటు పట్టా పుచ్చుకున్నా రిద్దరూ.

వారి అభిరుచులూ, అభిప్రాయాలూ ఒకటై స్నేహం ప్రేమగా మారి చదువు పూర్తయ్యాక వివాహానికి దారి తీసింది!

'జనక మహారాజు" అని భర్త దెప్పి పొడవడంతో ఆమె ముఖం కందిపోయింది

"ఏమిటండీ, మీ రెవర్ని గురించి మాట్లాడు తున్నారు?' అందామె తీక్షణంగా భర్త కళ్ళలోకి చూస్తూ

ఇంకెవడు! ఆ రాస్కెల్, నీకు తండ్రి 'లాటి'వాడు నిన్ను పదిహేనేళ్ళప్పటినుంచీ పెంచి పెద్ద చేసి, నీతో ప్రేమాయణం నడిపి, మోజు తీరాక నిన్ను నా కంటగట్టిన పుణ్య పురుషుడు, ఆ విద్యాధరంగాడిని గురించే!"

ఆమె తన రెండు చెవులను మూసుకుంది 'భగవాన్! ఏమిటి తను వింటున్నది!" ఆమె మస్తిష్కాన్ని అతని మాటలు కాల్చిన సూదుల్లా గుచ్చి బాధ పెట్టాయి

'ఛీ, ఛీ, యేమిటండీ దేవుళ్లాటి మాస్టార్ని పట్టుకుని అంతలేసి మాట లంటారు!" ఆమె గొంతు బొంగురు పోయింది కళ్ళు జలజలా వర్షించాయి

"అవునే! నీకు నిజంగా వాడే దేవుడు మరి! నాకంటే ముందే నీకు సంసార సుఖాన్ని రుచి చూపించి "

మాట పూర్తి కాకుండానే అతని చెంప ఛెళ్ళుమంది! అప్రతిభుడయ్యా డతను క్షణంలో తేరుకుని, ఆమె తలను రెండు చేతుల్తోనూ వడిసి పట్టుకున్నాడు " "రాస్కెల్, ఎంతకు తెగించావే?నిన్ను నరికి పోగులు పెట్టినా పాపం లేదు ." బలంగా ఆ చెంపా యీ చెంపా వాయించాడు

ఆమెకళ్ళు జ్వాలల్లా మండిపోతున్నాయి! కోపంతో, అవమానంతో, అసహ్యంతో ఆమె గొంతు తారస్థాయిలో మ్రోగింది

'మీరు నన్ను కొట్టినా చంపినా నేను వారించను కానీ మాష్టార్ని ఒక్క మాటన్నా నేను సహించను మీ ప్రాణాల్ని నిలువునా తీస్తాను జాగ్రత్త!" ఆవేశంతో ఆమె ఆపాదమస్తకమూ కంపించిపోతోంది

'యూ డెవిల్!" విసురుగా ఆమెను తోసేసి యిక అక్కడుండటం యిష్టంలేక బయటికి కదలబోయాడు.

"ఆగండి!" గర్జించినట్టుగా ధ్వనించిం దామె పిలుపు

"మాష్టారిమీద కారు కూతలు కుయ్యగానే సరిపోలేదు మా పవిత్రమైన అనుబంధాన్ని యింత అసహ్యకరమైన సంబంధంగా మీకు చిత్రించి చెప్పిందెవరో చెబితేగానీ ఊరుకోను" అందామె దృఢంగా, శాసించినట్టు

"ఎవరో చెప్పేదేమిటి? వాడి భార్య స్వయంగా నాకు చెప్పింది. మీ యిద్దరిమధ్యా జరిగే గ్రంథాన్ని తిలకించలేక పాపం ఆవిడ అతన్నుంచి విడిపోయిందట! మరో పెళ్ళి చేసుకుని హాయిగా ఉంది యిప్పుడు. ఆవిడ భర్త మన యూనివర్శిటీకి ట్రాన్స్‌ఫరై వచ్చాడు అతని ఆహ్వానంమీద వాళ్ళింటి కెళ్తే మాటల సందర్భంలో నిజం బయట పడింది అప్పుడర్థమైంది నాకు పాపకు పట్టుబట్టి వాడిచేత వాడి కిష్టమైన 'ప్రత్యూష' అనే పేరెందుకు పెట్టించావో! మాష్టారి పోషణలో ఉంటే దానికి చదువూ, సంగీతమూ బాగా అలవడతాయని కల్లబొల్లి కబుర్లు చెప్పి నాలుగేళ్ళు నిండగానే వాడి దగ్గ రెందుకు వదిలిపెట్టి వచ్చావో! అది నాకు పుట్టిన బిడ్డ కాదు' అన్నాడు బర్టన్ అసహ్యంగా

కెరోలీన్ నవ్వింది! వెర్రిగా, కన్నీళ్ల మధ్య, గుండెలవిసేలా వెక్కి వెక్కి యేడుస్తూ నవ్వింది "ఏమిటీ ? ఉష మన బిడ్డ కాదా? చీ. ఒక మందలో కలిపేస్తే పశువులు సులువుగా గుర్తు పడతాయి కదండీ తమకు పుట్టిన కూనల్ని! అందతనివైపు ఏహ్యంగా చూస్తూ

నోర్ముయ్! నోటికొచ్చినట్టు వాగినంతమాత్రాన చేసిన తప్పును కప్పి పుచ్చుకోలేవు అసలు మీ అమ్మా నాన్నా బ్రతికుండగా నీ పదహారోయేట నిన్ను వాడి దగ్గర వదిలెయ్యడ మేమిటి? ఆ తరవాత వాడి

పెళ్లాం వాణ్ని వదిలెయ్యడ మేమిటి? వాడే నిన్ను పెంచి పెద్ద చేసి పెళ్లి చెయ్యడ మేమిటి? వాడికీ నీకూ మహా ఉంటే వయసులో పదేళ్ళు తేడా ఉంటుందేమో! మన పెళ్లికి నీ తల్లి దండ్రులు చుట్టపు చూపుగా రావడం యేమిటి? నీ బండార మంతా బయట పడింది. నేన్నీకు విడాకు లివ్వ దలచుకున్నాను అన్నా డతను కోపంగా

"మీ యిష్టమొచ్చినట్టే చెయ్యండి! కానీ ఒక్క మాట గుర్తుంచుకోండి! పై లోకమనేది ఒకటుందో, లేదో, ఉంటే అక్కడ దేవుడు ఉంటాడో లేదో తెలీదు నాకు నేను 'దేవుణ్ని' ఈ లోకంలోనే చూసాను మా మాష్టార్నిక పల్లెత్తుమాటనకండి మర్యాద దక్కదు!" అందామె స్థిరంగా

"ఛీ అవున్లే, నీ గుట్టు బయట పడ్డాక పూర్తిగా తెగించావు అంతకుమించి యేం చెయ్యగలవు!" విసురుగా అక్కణ్ణించి వెళ్లిపోయా డతను

ఆ రాత్రి ఆమె వెక్కి వెక్కి యేడిచింది! కన్నీళ్ల మధ్యనే తన గతాన్ని తలచుకో సాగింది-

తన మొట్ట మొదటి సంగీత ప్రదర్శనను పేపర్లో ప్రకటించేటప్పుడు సందేహించింది తను 'కెరోలిన్' అనే పేరు మార్చుకుంటే బావుంటుందేమో మాష్టారూ! పాడేది భారతీయ శాస్త్రీయ సంగీతం. కదా. . నా పేరు పొసగదేమో ..!" అంది. నవ్వేరాయన

"పిచ్చితల్లీ! క్రీస్తు జన్మ దినాన పాడే ఆనంద సంగీతాన్ని 'కేరల్స్' అంటారమ్మా నువ్వు ఆ పవిత్రమూర్తి జ్ఞాపకార్థం ఈ భువిలో ఉద్భవించిన శుభ సంగీతానివి! 'కేరల్' అని నేను నిన్నిప్పుడు పిలుస్తున్నట్టుగా ప్రకటన వేయిద్దాం' అన్నా రాయన

ఆరోజు తను "కుమారి కేరల్"గా భారతీయ సంగీత రసజ్ఞులకు పరిచయం చేయబడింది, మాష్టారి చలవవల్ల! ఈ రోజు తను ప్రఖ్యాత సంగీత విద్వాంసులలో శ్రీమతి కేరల్ బర్టన్‌గా విజయ శిఖరంమీద నివసిస్తున్నదంటే అదీ మాస్టారి చలవే!

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ఆ ఉదయం-

"నన్ను గన్న తల్లీ, నా భాగ్యమా!"

ఉషః కిరణాలలో, శీతల పవనాలతో కలిసి మంద్రంగా సాగే సెల యేరులా, మధురంగా వినిపిస్తూంది విద్యాధరం మాష్టారి కంఠం వయొలిన్ నాదంతో కలిసిపోయి! నాదగానాల్లో లీనమైపోయిన ఆయన హఠాత్తుగా ఆగిపోయారు

తనతో పాటుగా మరొక తియ్యటి కంఠం గొంతు కలిపి పాడుతున్నట్లనిపించిం దాయనకు! చుట్టూ పరికించా రాయన ఆయనుండే చిన్న గుడిసెకు ఓ ప్రక్కన పెద్ద దాబా ఉంది మరో ప్రక్కన ఆయన శ్రద్ధగా పెంచి పోషించిన చిన్న పూల తోట ఒకటుంది కనుచూపు మేరలో ఎవరూ కానరాలే దాయనకు! కాసేపాగి మళ్లీ కృతి నందుకున్నా రాయన మళ్లీ అదే తియ్యటి కంఠం తన స్వరంలో లీనమయింది! ఈసారి ఆయన ' ఆపకుండా కొనసాగించారు

ఆయన స్వర కల్పన అందుకునే వరకూ సాగి ఆ కంఠం ఆగిపోయింది.

కృతి పూర్తయ్యాక ఆయన కనురెప్పలు నెమ్మదిగా విడి వడ్డాయి. సంగీత ఝరిలో స్నానమాడి ఆ ప్రవాహం నిమ్మళించాక పూర్తిగా తడిసి తృప్తిగా తలలెత్తిన రాజీవాల్లా ఎదురుగా తన పదేళ్ల పాపతో నుంచుని ఉంది శ్రీమతి మరియా డిసౌజా. ప్రక్కనుండే దాబాలోకి సంవత్సరం క్రిందటే వచ్చి చేరిందామె. ఆమె భర్త విమాన ప్రమాదంలో మరణించాక, తన వాళ్లెవరూ హైదరాబాద్‌లో లేకపోవడంవల్ల, ఆస్తినంతా అమ్మేసి విశాఖలో దూరపు

చుట్టాలుండటం మూలాన హోటల్ బిజినెస్ ప్రారంభించింది సుమారు పదిహేనేళ్ళుగా ఆంధ్రదేశంలో ఉండటం మూలాన ఒక్క తలకట్టు తప్పించి ఆమె మిగతా వేష భాషలన్నీ తెలుగు తనాన్నే ప్రతిబింబిస్తుంటాయి! ఆమె మాస్టారికి వినయంగా నమస్కరించింది ప్రతి నమస్కారం చేస్తూ ఆయన ఆశ్చర్యంగా చూసారామె వైపు ఎందుకంటే ప్రక్కనే సంవత్సరంపాటు ఉంటున్నా ఆమె యెవ్వరితోనూ కలిసే రకం కాదని భార్య ద్వారా విని ఉన్నా రాయన.

మాస్టారికి నమస్కారం చెయ్యితల్లీ!" అందామె కూతురి తల నిమురుతూ

"నమస్తే!" అందా పాప ముద్దుగా పాల నురుగులాటి వర్చస్సు, తేనె రంగు జుట్టు, మెరిసే నీలి కళ్ళు, గులాబీ రంగు చిన్ని నోరూ, చూస్తూనే యెవరికైనా ఇట్టే ముద్దొస్తుందా పాప. మందహాసం చేస్తూ మాస్టారా పాపను దగ్గరకు తీసుకున్నారు ఆమెను కూచోమని ప్రక్క అరుగు చూపించారు

"ఇది నా కూతురు కెరోలీన్ బాబూ! దీనికి సంగీతమంటే తెగ-యిష్టం. రోజూ మీరు వయొలిన్ సాధన చేసేటప్పుడూ, వేరే వాళ్లకు నేర్పేటప్పుడూ మీ గది గోడ ప్రక్కనే నక్కి శ్రద్ధగా వింటుంది ఇలా సంవత్సరం పాటు వింటూ కాస్త పాడటం కూడా నేర్చుకుంది అప్పుడప్పుడూ, మీరు గమనించారో లేదో గానీ, మీరు సాధన చేసుకునేటప్పుడు ఇదీ మీతో కలిసి వచ్చీ రాని పాటలు పాడుతూంటుంది మీ దగ్గర సంగీతం నేర్చుకుంటానని రోజూ నా ప్రాణం తీస్తూంది" అందామె.

ఆయన చిరునవ్వుతో పాప తలను ఆప్యాయంగా నిమిరారు

"అయితే ఈవేళ నాకు వినిపించిన తేనె కంఠం నీదన్నమాట ఏమ్మా. ! నిజంగా నీకు సంగీతమంటే అంతిష్టమా, నా దగ్గర నేర్చుకుంటావా? గాత్రమూ,

వయొలిన్ రెండూ నేర్పుతాను!'

. నేర్చుకుంటాను' అందా పాప ఉత్సాహంగా

"కానీ బాబూ," అందామె సందిగ్ధంగా ఆమె వదనాన విషాద ఛాయలు అగుపించా యాయనకు!

"పాపకు పదేళ్ళు నిండినా మాటలు సరిగ్గా రావండీ! కొన్ని అక్షరాలు అసలు పలకలేదు. అసలు దీనికి మాట రావడమే అయిదవయేట మొదలయింది! కానీ అదేం చిత్రమో గానీ, సంగీతాన్ని విన్నప్పుడు మాత్రం, మాట రాక ముందర తన మూడవ యేటి నుంచే కేవలం "ఊ. .. ఊ...!" అన్న శబ్దాలతో గూనిరాగాలు తీస్తూ కరెక్టుగా రాగాలను అనుకరించేది ఇప్పుడు మీరు పాడే కృతుల్లోని పదాలను సరిగ్గాపలకలేదు గానీ, రాగాన్ని మాత్రం ఖచ్చితంగా- పొల్లు పోకుండా పాడుతుంది" అందామె ఆయన పాపను తన యెదురుగా కూచో బెట్టుకుని శృతి అనిపించి స్వర పరీక్ష చేసారు శృతి స్పష్టంగానే పలికింది ఆయన మందహాసం చేస్తూ పాడించారు-

"రామ నన్ను బ్రోవరా!"

'ఆమ నన్ను బ్రోవఅ . !" అంది పాప

ఆ తల్లి కళ్ళు చెమర్చాయి "దీనికి 'ర', 'త్రి' లాటి పదాలు పలకడం రాదు బాబూ! కానీ పాడాలన్న తపన ఉంది! ఒక్క నిద్రపోయేటప్పుడు తప్ప ఏదో ఒక రాగాన్ని అస్పష్టమైన పదాలతో పాడుకుంటూనే ఉంటుంది' అందామె కళ్ళు వత్తుకుంటూ.

ఆయన పాపను దగ్గరకు తీసుకుని ముద్దు పెట్టుకున్నారు.

'మీరేం బాధపడకండి పాపను రోజూ ఉదయాన్నే ఓ గంట నా దగ్గరకు పంపుతూండండి అంతా ఆ సరస్వతీదేవి అనుగ్రహం" ఆవిడ మాస్టారికి నమస్కరించి వెళ్ళిపోయింది

ఆవిడటు వెళ్ళగానే ఆయనను భార్య నిలదీసింది-

ఎవరికీ సంగీతం నేర్పుతానంటున్నారు, ఆ నంగి నంగిగా మాట్లాడే కిరస్తానీ పిల్లకేనా?"

"తప్పు పద్మా! అలా అనకూడదు ఆ పసిది ఖచ్చితంగా సరస్వతీదేవి ముద్దుబిడ్డే! నా మనసు చెపుతోంది ఆ పాప పెరిగి పెద్దదై శాస్త్రీయ సంగీత సామ్రాజ్ఞి అవుతుంది

తోడిరాగం

"ఓ యబ్బో కానివ్వండి, మధ్యన నాకేం? ఇంతకీ ఆవిడ ఫీజెంత యిస్తుందట కనుక్కున్నారా?"

'నేను సంగీతాన్ని యెదుటివారి అభిలాషను చూసి నేర్పుతాను ఎవరికి తోచినంత వారిస్తారే తప్ప నేనేనాడు 'ఇంత' యివ్వమని ఎవరి దగ్గరా వసూలు చెయ్యలేదు ఇవ్వాళేమిటి కొత్తగా అడుగుతున్నావు? అన్నారాయన చిరాకుగా.

"మీ ఉదారబుద్ధి తెలుసులెండి! అయినా ఎందు కడుగుతున్నానంటే ఆవిడేం లేని మనిషి కాదు ఆవిడకుండే ఆస్తికి తోడు. సంపాయించి పెట్ట-డానికి ఆవిడకో ప్రియుడు కూడా ఉన్నాట్ట. తెలుసా?"

"సరేలే, ఆవిడ వ్యక్తిగత విషయాలు మన కెందుకు! ఆవిడ ఫీజిచ్చినా, యివ్వకున్నా నే నా పసిదానికి సంగీతం నేర్పుతాను" అన్నారాయన స్థిర సంకల్పంతో.

"అంతే లెండి. ఇప్పటికీ నేర్పుతున్నారుగా ఊరందరికీ 'ఫ్రీ'గా. మన బ్రతుకు లెప్పుడు బాగు పడ్డాయి గనక!" విసవిసా లోనికెళ్ళిందామె

విద్యాధరంగారొక ప్రయివేటు సంగీత కళాశాలలో అధ్యాపకులు ఆయనకొచ్చే నెల జీతం అంతంత మాత్రమే! పెళ్ళయి అయిదేళ్ళు గడిచినా భర్త సంపాదన గొర్రె తోకను మించలేదని ఆయన భార్య ఎప్పుడూ దెప్పి పొడుస్తుంటుంది. చీటికీ, మాటికీ అతని లేమిని ఎత్తి చూపుతూ కించపరుస్తుం టుందామె! 'సంగీతం పిచ్చి ఉన్న మా నాన్న, మీరేదో ఉత్తములని నన్ను మీ కిచ్చి కట్టబెట్టాడు. మీరింత 'ఉత్తమోత్తము'లని అనుకోలేదు" అని వ్యంగ్యంగా యీసడించుకుంటుంది ఆమె ఎన్ని మాటలన్నా ఆయన పల్లెత్తు మాటనేవారు కారు! ఆయన సంగీత ప్రపంచంలో ఆయనా - ఆయన సంగీతమూ మాత్రమే ఉండేవారు! అంతకుమించి డబ్బు, హోదా, సుఖజీవనం లాటి ప్రాపంచిక విషయాలమీద ధ్యాస ఉండేదికాదాయనకు.

ఆ మరునాడే విద్యాధరం మాస్టారు కెరోలీన్‌కు సంగీతాన్ని నేర్పడం ప్రారంభించారు ఉదయం అయిదింటికే ఆ పాపకు క్లిష్టంగా ఉండే పదాలను పది, యిరవైసార్లు అనిపిస్తూ, నిపుణుడైన ఒక 'స్పీచ్ థెరపిస్ట్" సలహా మేరకు అనతికాలంలోనే కెరోలీన్ తనకు ఒకప్పుడు గగనంగా అగుపించిన పదాలను సులభంగా పలికేటట్లు చెయ్యగలిగా రాయన! కొన్ని నెలల్లోనే ఆ పాప తన యీడు యితర పిల్లల్లాగా మామూలుగా మాట్లాడగలిగింది ఆ తరవాత రెండేళ్ళకే గాత్రం, వయొలీన్‌లలో తన మిగతా సహాధ్యాయులందర్నీ అధిగమించి సంగీతంలో మొదటిస్థానాన్ని సంపాదించుకుంది.

పరాయి మతం పిల్లమీద భర్త అంత శ్రద్ధ చూపుతూ, ఆ పిల్లను ఉన్నత స్థానానికి తేవడం పద్మావతికి కంటగింపుగానే ఉండేది "పిచ్చిదానా, అనవసరంగా ఆ పసిదాన్ని చూసి ఈర్ష్యపడకు. సంగీత సాహిత్యాల్లాటి కళలు జన్మతః రావాలి గానీ, ఒకరు నేర్పినంత మాత్రాన పట్టుబడవు! నేను చేస్తున్నదంతా 'కేరల్'ను తన గుమ్మం వైపు నడిపించటమే!" అనేవా రాయన

అలా అయిదేళ్ళు గడిచిపోయాయి! కెరోలీన్ తల్లి ఒక ఆంగ్లో ఇండియన్ అతన్ని రెండో వివాహం చేసుకుంది. మరొక సంవత్సరం గడిచాక కెరోలీన్ డిగ్రీ కాలేజీలో చేరింది. అయితే విద్యాధరంగారు ఆ అమ్మాయిలో క్రమంగా ఉదాసీనత చోటు చేసుకోవడం గమనించారు! ఇంతకు మునుపు తన దృష్టి నంతా సంగీతంమీదనే కేంద్రీకరించే ఆ అమ్మాయి, యాంత్రికంగా సంగీత సాధనలో పాల్గొనడం పసిగట్టే రాయన మామూలుగా పదిహేను, పదహారేళ్ళ 'అడాలసెంట్' వయసులో పిల్లలలాగే ఉంటారులే అని సరిపెట్టుకున్నా రాయన ఒక రాత్రి పదకొండు గంటలప్పుడు తలుపు కొట్టిన చప్పుడైతే తెరిచి చూసిన మాస్టారు ఆశ్చర్య పోయారు! ఎదురుగా కెరోలీన్! బాగా యేడిచినట్టు కళ్ళు యెర్రబడి ఉన్నాయి జుత్తు రేగి, దుస్తు లస్తవ్యస్తంగా ఉన్నాయి! ఆయనను చూస్తూనే ఆ అమ్మాయి బావురుమంది ఒక్క ఉదుటున ఆ అమ్మాయిని దగ్గరకు తీసుకుని, తల నిమురుతూ ఓదార్చా రాయన "ఊరుకోమ్మా కేరల్.. ఊరుకో తల్లీ, ఏం జరిగిందో నాకు చెప్పవూ. ?"

"మాస్టారూ, నేనా యింట్లో ఉండలేను. నన్ను దయచేసి యిక్కడే ఉండనివ్వండి!" అందా అమ్మాయి కన్నీళ్ళతో బ్రతిమలాడుతూ.

ఆ తరవాత ఎంతో బ్రతిమాలిన మీదట కారణం చెప్పింది - ఆమె సవతి తండ్రి ప్రవర్తనీమధ్య అసహ్యంగా తయారయిందనీ, రాత్రిళ్ళు తాగి వచ్చి తన వైపు కాంక్షగా చూడటం, అకారణంగా తనను దగ్గరకు లాక్కోవడం లాంటివి చేస్తున్నాడనీ తనని దర్శిపలాడటం, అదను దొరికితే తనపై చెయ్యి వెయ్యడానికి ప్రయత్నించడం చాలా నెలలుగా సాగుతున్నదనీ, చివరికీ రోజు తల్లి యింట్లో లేని సమయం చూసి తనపై అత్యాచారం చెయ్య బోయాడనీ.. .! ఇక వినలేనట్లు ఆయన తన రెండు చెవులనూ మూసుకున్నారు. భార్య వైపు చూసారు ఆమె అయిష్టంగానే కెరోలీన్‌ను తన గదిలోకి తీసు కెళ్ళింది.

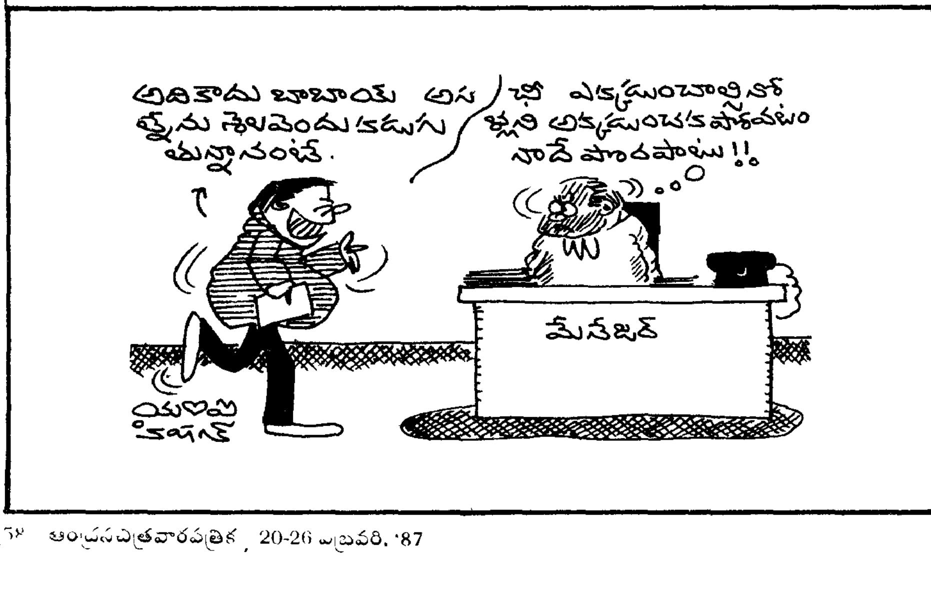

ఆ మర్నాడు శ్రీమతి మరియను పిలిపించి విషయాన్ని వివరించా రాయన. ఆమె నెమ్మదిగా చెప్పింది -

"సవతి కూతురన్న నిరసనతో నా బిడ్డను నిర్లక్ష్యం చేస్తూ దుర్భాష లాడుతున్నాడనుకున్నానే గానీ, యిలా పశువులా ప్రవర్తిస్తా డనుకోలేదు. బాబు గారూ మీకు చేతులెత్తి మొక్కుతాను. దీన్ని బరువనుకోకుండా చదువైపోయేవరకూ మీ దగ్గరే ఉండనివ్వండి. తల్లినై ఉండీ దానికి మాట నేర్పలేక పోయాను. బాధ్యతను విస్మరించి మరొకణ్ని కట్టు కున్నాను. మీరు మాత్రం మాట రాని దానికి మాట నేర్పడమే కాకుండా సంగీత విద్యను నేర్పి గొప్పదాన్ని చేసారు మీ బిడ్డకంటే మిన్నగా సంగీత విద్యను నేర్పి గొప్పదాన్ని చేసారు. మీ బిడ్డ కంటే మిన్నగా చూసుకున్నారు దానికి తల్లీ, తండ్రీ మీరే అయ్యారు! మరి కొన్నాళ్ళు అలాగే చూసుకోండి. దయఉంచి నా అభ్యర్థనను కాదనకండి" అందామె విలపిస్తూ

ఆయనొక స్థిర నిశ్చయాని కొచ్చి గుండెల్నిండా ఒక్కమారు ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

"కొన్నాళ్లపాటు కాదమ్మా, నేను బ్రతికున్నంత కాలం కేరల్‌ను నా బిడ్డగా పెంచుకుంటాను మీకు సమ్మతమేనా?" అన్నారు నిదానంగా.

ఆవిడ మొదట నిర్ఘాంతపోయింది. తర్వాత తేరుకుని సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ఆయనకు పాదాభి వందనం చేసింది ఆ క్షణం నుంచీ విద్యాధరం మాస్టారు కెరోలీన్‌కు తల్లీ, తండ్రీ అయ్యారు. కొంత కాలానికి శ్రీమతి మరియా, ఆమె భర్తా మరో ఊరు వెళ్లిపోయారు ఆ తరవాత ఆయనకు భార్య సాధింపు ఎక్కువైపోయింది

ఛీ ఛీ! ఊరంతా నా ముఖాన ఉమ్మేస్తున్నారు 'ఏమ్మా మీ ఆయనెవరో వయసు పిల్లను తెచ్చి యింట్లో పెట్టుకున్నాట్టగా?' అని దెప్పి పొడుస్తు న్నారు"

"పొడవనీ, నీకు నిజం తెలుసుగా! బాధ పడ్డం దేనికి?" అన్నారాయన శాంతంగా

"నా మాట వినండి. దాన్ని యే శరణాలయంలో నైనా వదిలెయ్యండి! మా అమ్మా నాన్నలు కూడా నన్ను మందలిస్తూ ఉత్తరాలు రాస్తున్నారు మనకుండే అష్ట దరిద్రాలకు తోడీ దరిద్రం కూడా యెందుకు చెప్పండి?

"పద్మా, యీ మాటలు నువ్వన్నావు కాబట్టి వదిలి పెడుతున్నాను ఇదే మరొకరనుంటే నరికి పోగులు పెట్టేవాణ్ని! కేరల్ నేను బ్రతికుండగా అనాథ యెలా అవుతుంది? ఆ పసిదానికి నేను యింతప్పటిన్నించీ మాటా - పాటా నేర్పాను అది నా బిడ్డ అంతేకాదు ఆ అమాయకురాలిలో నేను, నా తల్లి సరస్వతీదేవిని చూసుకుంటున్నాను! ఏదో ఒకరోజు నా తల్లి భారతీయ సంగీత గగనాన ధృవతార అవుతుంది. తండ్రిగా, గురువుగా నా పేరు చిరస్థాయిగా నిలబెడుతుంది" అన్నా రాయన చెమర్చే కళ్లతో. ఆ మర్నాడే ఆవిడ ఆయనతో తెగతెంపులు చేసుకుని పుట్టింటికి వెళ్లిపోయింది ఆయన ఆవిడను తిరిగి రమ్మని యెప్పుడూ అడగలేదు !

* * * * * * * * *

గతమంతా కళ్ల ముందు కన్నీటి పొరల మధ్య మసక మసగ్గా ఒక్కమారు కదిలింది! మంచంపై నుండి లేచి గదిలో లైటు వేసి చూసింది కెరోలీన్. తెల్లవారుఝాము నాలుగ్గంటలైంది! ప్రక్క గదిలో గాఢ నిద్రలో ఉన్నాడు ఆమె భర్త. ఒక నిశ్చయాని కొచ్చినట్టు కాయితం, కలం తీసుకుని కూచుంది-

"బర్టన్‌గారికి,

నన్ను ప్రేమించిన మీరు అనుమానించినందుకు గానీ, పరాయివాళ్ల మాటలు విని విడాకు లిస్తా నన్నందుగ్గానీ నేను బాధ పడటం లేదు అది మీ స్వభావం అనుకుంటాను! అయితే నిజా నిజాలు తెలుసుకోకుండా, కాళ్ళు కడిగి కన్యాదానం చేసిన ఒక తండ్రిని, తన కూతురిపట్ల చిత్తశుద్ధితో నిర్వర్తించిన అతని బాధ్యతను, నీచంగా ఊహించి వక్రమార్గానికి మళ్లించినందుకు, విద్యాధికులైనా మీ కుసంస్కారాన్ని నేను అసహ్యించుకుంటున్నాను. మాస్టారు నన్ను పెంచిన తండ్రే కావచ్చు! కానీ ఉండేలు దెబ్బ తినబోయే పావురాన్ని గుండెల్లో పొదుముకుని కాపాడిన ఉత్తములాయన. తన జీవితాన్నే నా ఉన్నతికి త్యాగం చేసిన దేవు డాయన! మా అనుబంధం మీ కర్థం కాదు ఒకసారి మీరన్నారు, గుర్తుందా? 'తోడి రాగంలో అన్నీ కోమల స్వరాలే. అయినా నా కెందుకో ఆ స్వర స్థానాలు పట్టుబడటం లేదు! నాకు వర్ణం నేర్చు కోవడమే కష్టంగా ఉంది. నీవేమో కృతులను అవలీలగా పాడగలుగుతున్నావు!' అని. నిజమే! ఆ రాగాన్ని అర్థం చేసుకుని స్వర స్థానాల్ని అందరూ తేలిగ్గా అందుకోలేరు. అందుకు కోమల హృదయం ఉండాలి. నేను మళ్లీ కోమల హృదయుడయిన నా తండ్రి దగ్గరకే వెళ్తున్నాను. నా కోసం బ్రతుకు నర్పించిన నా తండ్రికి తోడుగా ఉండటానికి! నా కిప్పుడు యిద్దరు బిడ్డలు; ప్రత్యూష, మాస్టారు."

ఉదయం అయిదు గంటల ప్రాంతాన-

భుజాన చిన్న సంచీ, చేతిలో వయొలిన్ పెట్టితో వడి వడిగా స్టేషను వైపు నడవ సాగింది కెరోలీన్

"చూడమ్మా కేరల్! నీ కూతురు కూడా నీలాగే తోడిరాగాన్ని యెంత తొందరగా నేర్చుకుంటోందో! తల్లికి తగ్గ కూతురనిపించుకుంటుంది. సందేహం లేదు!"

నాలుగేళ్ల ప్రత్యూష మొదటిసారే తోడి వర్ణాన్ని తప్పులు లేకుండా ఆలపించినప్పుడు మాస్టారు పొందిన యెనలేని ఆనందం ఆమె కళ్ల ముందు మెదిలింది. "అది నా గొప్పతనం కాదు మాస్టారూ! మేమిద్దరమూ మీరు కల్పించిన స్వరాలమే. మీలాటి కోమల హృదయులమే!" అనుకుందామె. నెమ్మదిగా పరచుకుంటున్న ప్రత్యూష వెలుగులు ఆమె నూతన జీవితానికి స్వాగతం పలుకుతున్నాయి □

అమెరికాలో భారతీయుల ప్రతిభ!

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలలో నివసిస్తున్న భారతీయులు తమ ప్రతిభని అద్భుతంగా నిరూపించుకుంటూ ఎన్నో విషయాలలో అమెరికన్‌లని మించిపోతున్నారు అంతకు ముందున్న అ స రా ల వలస విధానాన్ని 1965లో సడలించటంతో ఆ దేశానికి వలస వెళ్లే వారి సంఖ్య విపరీతంగా పెరిగింది 1980 జనాభా లెక్కల ప్రకారం అక్కడి భారతీయుల సంఖ్య 3,87,223 అది 1985కి 5,25,600 అయింది కేవలం జనాభాలోనే కాకుండా అమెరికాలోని భారతీయులు బాగా సంపన్నులైన, సమర్థత గల, విద్యా వంతులైన ఒక వర్గంగా గుర్తింపు పొందారు అమెరికా సం రాష్ట్రాలలోని భారతీయులు అక్కడి వారికి ఆదర్శప్రాయంగా ఉన్నారని 'పాప్యులేషన్ బులెటిన్' పేర్కొన్నది

అమెరికాలోని భారతీయ యువతలో 52 శాతం పట్టభద్రులు 1980 లెక్కలని బట్టి 25-29 సంవత్సరాల మధ్య వయసు గల శ్వేత జాతి అమెరికన్‌లలో ఉన్నత పాఠశాల విద్య పూర్తి చేసిన వారు 87 శాతం ఉంటే భారతీయులు 94 శాతం ఉన్నారు ఆ జనాభా లెక్కలకి వో వారం ముందు ఉద్యోగాలలో ఉన్న, లేదా ఉద్యోగాల కోసం ఎదురు చూస్తున్న శ్వేత జాతి అమెరికన్‌లు 76 శాతం ఉంటే భారతీయులు 84 శాతం ఉన్నారు అక్కడ ఉన్న భారతీయులలో నిరుద్యోగులు కూడా తక్కువే!

1980 అంచనాల ప్రకారం ఉన్నత స్థాయి ఉద్యోగాలలో ఉన్న తెల్లవారు 24 శాతం అయితే భారతీయులు (దానికి దాదాపు రెట్టింపు) 47 శాతం ఉన్నారు 1979 లో అమెరికా సగటు జాతీయ ఆదాయం 19,900 డాలర్లు కానీ అక్కడి భారతీయుల సగటు ఆదాయం 24,990 డాలర్లు ఆదేశంలోని శ్వేత జాతి కుటుంబాల సగటు ఆదాయం 20,800 డాలర్లు. అంటే ఆ దేశం సగటు ఆదాయం కన్నా 5 వేల డాలర్లు పైగా, అక్కడి తెల్లవారి సగటు ఆదాయం కంటే 4 వేల డాలర్లకి పైగా భారతీయుల సగటు ఆదాయం ఉన్నది

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలలోని భారతీయులలో 17 5 శాతం న్యూయార్క్, 15 4 శాతం కాలిఫోర్నియా, 9 7 శాతం ఇల్లినాయి 7 9 శాతం న్యూ జెర్సీ, 6 శాతం టెక్సాస్ రాష్ట్రాలలో, మిగతా వారు మిగిలిన 45 రాష్ట్రాలలో కొద్ది కొద్దిగా ఉన్నారు

ఈ వివరాలన్నీ 1980లో సేకరించిన అమెరికా సం రాష్ట్రాల జనాబా లెక్కలని బట్టి తెలినవి ఈ ఆరేళ్లలో అక్కడ ఉన్న భారతీయులు మరెంతో అభివృద్ధి సాధించి ఉంటారని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు

(ఒ వి.)